

ANEXA 7.1

CERINTE INSTITUTIONALE

1. CERINTE INSTITUTIONALE

In aceasta sectiune sunt prezentati pasii pentru implementarea eficienta a unui sistem integrat de management al deseurilor, conform obiectivelor din cadrul legislativ existent in prezent in Romania.

Cadrul legal relevant cu privire la sistemele institutionale este urmatorul:

- Ordonanta de urgenta nr. 78/2000 cu privire la managementul deseurilor, modificata;
- Hotararea de Guvern nr. 349/2005 cu privire la eliminarea deseurilor;
- Legea nr. 215/2001 a administratiei publice locale, cu modificari
- Legea nr. 101/2006 cu privire la serviciile de salubritate;
- Legea nr. 51/2006 cu privire la serviciile de utilitati publice, modificata de Ordonanta de urgenta nr. 13/2008;
- Hotararea de Guvern nr. 855/2008 privind aprobarea actului constitutiv-cadru si al statutului-cadru ale asociatiilor de dezvoltare intercomunitara cu obiect de activitate serviciile de utilitati publice;
- Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern;
- Ordonanta Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern si controlul financiar preventive;
- Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlorului intern, cuprinzand standardele de management/control intern la entitatile publice si pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, modificat prin Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr. 1389/2006;
- Legea nr. 26/2001 a asociatiilor si fundatiilor, cu modificari;
- Legea nr. 213/1998 cu privire la proprietatea publica si baza legala a acesteia;
- Legea nr. 273/2006 cu privire la serviciile locale publice financiare, modificata de Ordonanta de urgenta nr. 28/2008;
- Hotararea de Guvern nr. 109/2007 cu privire la Metodologia de efectuare, modificare si ajustare a tarifelor pentru activitatile conexe utilitatilor publice;
- Hotararea de Guvern nr. 110/2007 cu privire la reglementarea cadrului pentru organizarea serviciilor publice;
- Legea nr. 265/2006 cu privire la protectia mediului.

Ca o consecinta a sistemului centralizat de organizare si de administrare a serviciilor de gestionare a deseurilor, tara noastra s-a confruntat timp de multi ani cu lipsa de cooperare a organismelor principale implicate in procesul legislativ si administrativ la nivel local si national.

Dupa 1990 una dintre principalele prioritati la nivel national, a fost intarirea capacitatii autoritatilor locale pentru descentralizarea activitatilor, astfel incat fiecare comunitate trebuie sa fie responsabila cu implementarea noilor cerinte si conditii pentru Romania ca tara candidat si apoi ca Stat membru al UE.

Din cauza activitatilor economice din trecut, urmata de incetarea activitatii intreprinderilor industriale de mare amploare, in Romania exista un numar mare de amplasamente contaminate cu un nivel crescut de emisii in atmosfera si in apa. In majoritatea lor, aceste emisii conduc la degradarea extinsa a solului si a peisajului. Amplasamentele de acest tip sunt de cele mai multe parasite, nefolosite, reprezentand un risc pentru mediu si pentru sanatatea oamenilor.

Pana la sfarsitul anilor 90 nu a fost incurajata implicarea la nivel local pentru administrarea eficienta a serviciilor de salubritate si nu s-a facut o informare extensiva a populatiei cu privire la

importanta colectarii corecte a deseurilor menajere in vederea reducerii cantitatii acestora si a eliminarii unor surse potentiale de poluare.

Daca pana de curand Planurile si Strategiile de reformare a serviciilor comunitare, printre care si serviciul de salubritate, au fost elaborate in Romania la nivel national, legislatia actuala se orienteaza spre transferarea responsabilitatilor majore in acest domeniu catre administratia locala.

Schimbarile de la nivelul legislatiei trebuie sprijinite de schimbari la nivel operational, pentru ca reformele sa poata fi implementate si in practica, in folosul efectiv al cetateanului.

1.1 PREZENTAREA PROPUNERILOR SI CONSECINTELOR PROIECTULUI PENTRU DEZVOLTAREA INSTITUTIONALA:

In prezent in judetul Iasi nu functioneaza depozite conforme. Colectarea deseurilor nu este eficienta, iar in mediul rural depozitarea se face in locuri neamenajate, care constituie surse de poluare si focare de infectie.

Proiectul dezvoltat va cuprinde:

- Realizarea unei retele la nivel judetean formata din statii de transfer si sortare, fapt ce va micsora distantele parcurse de la sursa de provenienta a deseurilor pana la o prima statie de prelucrare primara si apoi pana la depozitul in care se va face stocarea finala. Acest lucru se va realiza avand in vedere si investitiile deja existente;
- Proiectarea si realizarea intregii infrastructuri care va deservi aceasta retea;
- Colectarea deseurilor municipale, dupa cum este acesta descrisa in capitolele tehnice ale acestui Plan de Investitii pe Termen Lung;
- Extinderea, cand va fi nevoie, a depozitului care urmeaza sa fie finalizat in 2009 la Tutora;
- Crearea cadrului eficient de gestionare a acestui sistem.

Implementarea acestui proiect necesita existenta la nivel judetean a unei structuri centralizate, care sa aiba ca obiectiv urmarirea si administrarea tuturor proceselor care vor constitui Gestionarea Integrata a Deseurilor Menajere.

Analiza optiunilor si abordarea sistemului proiectat de management integrat al deseurilor vor oferi solutii eficiente pentru organizarea activitatilor de gestionare a deseurilor. Operatorii privati vor fi cooptati in acest demers, acestia avand urmand sa concureze pentru operarea diverselor servicii cum ar fi: colectarea si transportul deseurilor, administrarea statiilor de transfer si de compostare, administrarea depozitului de deseuri ce urmeaza a fi construit. Se doreste recuperarea materialelor re folosibile, valorificarea si reciclarea acestora.

Punctele majore ale noii strategii sunt fixate de necesitatea acuta de reducere a poluarii si de dezvoltare durabila, elemente cheie in elaborarea legislatiei actuale de mediu.

In prezent, fiecare comunitate trebuie sa administreze principalele sarcini: colectarea deseurilor menajere, reducerea, reciclarea si eliminarea acestora, pe propria responsabilitate. Aceasta situatie duce, de cele mai multe ori, la realizarea cu mare dificultate, uneori chiar deloc, a serviciilor normale de salubritate. De asemenea are un impact major asupra atingerii tintelor de colectare, reciclare, tratare si depozitare a deseurilor. Pentru rezolvarea acestei probleme, este necesara luarea unei decizii de administrare in comun a tuturor serviciilor de salubritate. Comunitatilor locale le sunt prezentate avantajele constituirii in Asociatii Intercomunitare de Dezvoltare, care vor administra la un nivel superior, in ce priveste eficienta, gestionarea integrata a deseurilor menajere.

Asociatia actioneaza ca o umbrela ce protejeaza pe toti membri sai, reprezentandu-le interesele si asigurandu-se ca acestia beneficiaza de cele mai bune servicii la preturile optime.

Reorientarea organizatiilor existente catre un aranjament institutional comun de gestionare a deeurilor solide care serveste intregul judet, ar trebui atinsa in trei pasi descrisi in mare in cele ce urmeaza.

1.1.1 Primul Pas: Infiintarea Asociatiei de dezvoltare intercomunitara

In conformitate cu Legea nr. 51/2006 cu privire la serviciile de utilitati publice, modificata de Ordonanta de urgenta nr. 13/2008, si respectand prevederile Hotararii de Guvern nr. 855/2008, unitatile administrative dintr-un judet pot coopera pentru a infiinta asociatii in conformitate cu legislatia existenta, respectiv Asociatii de dezvoltare intercomunitare (ADI). Scopul acestor asociatii este de a administra in comun utilitatilor publice si de a dezvolta si moderniza infrastructura si functionalitatea acestor utilitati.

ADI sunt organisme cooperative, reglementate legal, care pot fi create la nivel judetean, avand ca membri toate localitatile din acea unitate teritorial administrativa.

In ceea ce priveste gestionarea deeurilor, membri Asociatiei isi deleaga atributiile catre organismul de conducere a Asociatiei, iar aceasta le reprezinta interesele.

Statutul si Actul constitutiv ale unei Asociatii, asa cum sunt acestea prezentate ca model in HG 855/2008, vor stipula faptul ca Asociatia are puterea de a efectua, in numele si pentru membri sai, atributii in legatura cu serviciile de gestionare a deeurilor.

O solutie integrate de gestionare a deeurilor la nivel judetean nu poate fi implementata eficient si durabil fara o cooperare intre toate localitatile din acel judet.

Importanta si necesitatea integrarii de la bun inceput a tuturor localitatilor in Asociatie sunt date de faptul ca intreaga gestionare a deeurilor, de la colectare, trecand prin etapele intermediare si pana la depozitare, vor fi efectuate de operatori privati carora li se vor acorda aceste drepturile de gestionare a acestor servicii prin licitatii publice.

Daca o localitate va deveni membru al Asociatiei dupa semnarea acestor contracte, respectiva localitate nu va putea sa beneficieze de serviciile oferite prin aceste contracte de delegare (semnate in numele localitatilor membre) din cauza faptului ca s-ar realiza in acest fel o incredintare directa a serviciilor de salubritate, lucru ce contravine legii.

Cadrul legal pentru mecanismul institutional de gestionare regionala a deeurilor Actul Constitutiv al Asociatiei Intercomunitare de Dezvoltare.

Membrii Asociatiei vor conveni sa semneze un Act Constitutiv si un Statut legal in conformitate cu modelul cadru prezentat in HG 855/2008 si incheiate cu respectarea tuturor prevederilor legale care reglementeaza functionarea unei entitati publice.

Cooperarea cu principalul organism national responsabil cu monitorizarea evolutiei tarifelor si taxelor pentru serviciile de salubritate si a planului si strategiei multianuale privind serviciile de utilitati publice

In prezent in judetul Iasi au demarat procedurile de infiintare a Asociatiei de Dezvoltare Intercomunitara intitulata „A.D.I.S.“, urmand ca in cel mai scurt timp structura sa fie functionala. Desi initial doua dintre orasele importante ale judetului, respectiv Pascani si Iasi, nu doreau sa adere la Asociatiei, acestea au inteles pana la urma importanta asocierii si beneficiile pe care le aduce aceasta.

1.2 RESPONSABILITATEA SPECIALA A CONSILIULUI JUDETEAN CA MEMBRU ADI

In calitatea sa de beneficiar, conform Regulamentului European (aplicabil tuturor statelor membre beneficiare de fonduri structurale), Consiliul Judetean este responsabil pentru organizarea licitatiilor, contractare si plati pentru lucrarile si serviciile aferente proiectului de investitii. In acest sens Consiliul trebuie sa infiinteze o Unitate de Implementare a Proiectului.

In Consiliul Judetean Iasi functioneaza Serviciul pentru proiecte cu finantare europeana, cooperare inter-regionala si europeana, care asigura functionalitatea unei Unitati de Implementare a Proiectului.

Consiliul Judetean Iasi va suporta costurile de implementare a proiectului si va fi responsabil de organizarea si functionarea Unitatii. Cheltuielile cu personalul din cadrul CJ, implicat in managementul acestui proiect, vor fi eligibile conform ordinului nr. 1415/2008, Anexa nr. 3, pe baza documentelor justificative, pentru operatiunile derulate prin POS Mediu, in conformitate cu prevederile legislatiei in vigoare.

Consiliul Judetean va fi proprietarul infrastructurii nou create prin acest proiect si va fi principalul cofinantator al proiectului.

1.2.1 Structura legala de baza a ADI

Structura Asociatiei trebuie sa respecte cerintele legale ale Ordonantei Guvernului nr. 26/2000 privind asociatiile si fundatiile, prevederile legii nr. 51/2006 precum si Hotararea Guvernului nr. 855/2008.

Astfel, conform Actului Constitutiv si a Statului, Asociatia trebuie sa aiba urmatoarea structura:

1.2.1.1 Adunarea generala

Adunarea va include toti reprezentantii asociatilor, care sunt desemnati ca atare de autoritatile deliberative ale fiecarei localitati membre in Asociatie.

Atributiile si responsabilitatile principale ale Adunarii generale vor fi prevazute in Statut si dintre membri sai va fi ales Presedintele Asociatiei.

1.2.1.2 Consiliul director

Consiliul director este instrumental executiv al Asociatiei. Consiliul este compus din Presedintele Asociatiei si alti minim 2 membri desemnati de catre Adunarea generala pe o anumita perioada de timp ce va fi stipulata in Statut. Conditia de functionare a Consiliului este aceea ca, impreuna cu Presedintele, sa contina un numar impar de membri.

Acest organism va asigura aplicarea si executia Deciziilor luate de catre Adunare si va indeplini atributiile speciale delegate de catre Adunare sau prevazute in Statut. Acesta se va intruni in cadrul unor intalniri formale, in conformitate cu ordinea speciala de zi, si, dupa cum se prevede in Statut.

1.2.1.3 Aparatul Tehnic

Pentru realizarea scopului si obiectivelor sale, Asociatia va constitui un aparat tehnic propriu. Membrii acestui aparat tehnic, condus de un director executiv, vor fi angajatii Asociatiei. Aparatul tehnic trebuie dimensionat conform necesitatilor Asociatiei.

1.2.1.4 Comisia de cenzori;

Comisia de cenzori se va ocupa de controlul financiar al Asociatiei; atributia principala a acestui organism va fi sa verifice metoda de administrare a activelor Asociatiei (patrimoniul), dupa cum prevad legea si Statutul Asociatiei.

1.3 PAS: ATRIBUTIILE ADI PE PARCURSUL FAZELOR DE INVESTITIE SI DE FUNCTIONARE A EVOLUTIEI PROIECTULUI.

Principalul scop al Asociatiei este acela de a coordona, controla si monitoriza serviciile de gestionare a deseurilor.

In calitatea sa de beneficiar final al infrastructurii construite in cadrul acestui proiect, Consiliul Judetean este responsabil de organizarea procedurilor de achizitie (ofertare si contractare), precum si cu plata contractelor de lucrari si servicii.

Unitatea de Implementare a Proiectului face parte din organigrama Consiliului Judetean si va implementa si monitoriza proiectul.

Pe durata implementarii proiectului Consiliul Judetean va informa Adunarea Generala a Asociatiei cu privire la stadiul proiectului.

Efectuarea serviciilor de salubritate (colectare, selectare, tratare partial, transport, etc) va fi sarcina Operatorilor privati, selectati prin procedura de achizitie publica, cu respectarea specificatiilor tehnice, comerciale si legale agreate de catre Adunarea Generala a Asociatiei.

Contractele pentru construirea si operarea instalatiilor ce vor deservi judetul la nivel central, vor fi semnate de catre Consiliul Judetean, in timp ce contractele de operare infrastructurii regionalizate si a serviciilor de precolectare, colectare si transport vor fi semnate intre Asociatie in numele membrilor sai si Consiliul Judetean pe de-o parte si Operatorul de salubritate pe de alta parte.

Schema minimala de personal a Unitatii de Implementare a Proiectului trebuie sa contina cel putin urmatoarele pozitii: Presedintele Unitatii, Vicepresedintele, Departamentul Tehnic, in cadrul caruia vor fi angajati ingineri specializati, Departamentul financiar, cu un specialist contabil si un specialist financiar, un ofiter de Relatii Publice si un consilier juridic.

Toate costurile de operare a Unitatii, precum si responsabilitatea pentru organizarea si functionarea sa, vor fi in sarcina Consiliului Judetean.

1.4 PAS: ADMINISTRAREA ACTIVITATILOR EFECTIVE DE FUNCTIONARE

Faza operationala a proiectului se refera la administrarea in comun a serviciilor de salubritate a membrilor Asociatiei si exploatarea infrastructurii aferente.

Autoritatile locale vor delega impreuna administrarea serviciilor de salubritate (colectarea, transportul, procesarea si eliminarea deseurilor), prin delegarea contractelor de administrare ce privesc diferitele activitati ale serviciilor acordate in urma procedurii de ofertare publica.

Activitatile de gestionare a deseurilor vor fi efectuate de operatori privati selectati prin procedura de

achizitie publica intr-o anumita perioada de timp, in scopul unei mai bune administrari a colectarii, transportului, eliminarii, tratarii, reducerii si reciclarii deseurilor.

Administratia fiecarui judet va putea alege cele mai bune optiuni pentru efectuarea acestor activitati in conformitate cu nevoile si caracteristicile specifice.

Asociatia va controla, monitoriza si verifica dezvoltarea serviciilor in beneficiul populatiei si va putea sa primeasca acordul principalelor autoritati implicate cu privire la atributiile si responsabilitatile delegate, dupa cum este descris mai sus.

Fiecare obligatie de administrare poate fi efectuata in diferite moduri specifice, in conformitate cu decizia generala privind sistemul regionalizat de deseuri: operator privat pentru una sau mai multe activitati conexe: colectare, tranfer, tratare, reducere-reciclare, depozitare.

Aranjamentul institutional ar trebui sa ia in calcul urmatoarele conditii:

- Concurenta cinstita, achizitie publica, timp, caracteristici locale speciale, contracte existente, consecinte financiare si fiscale, conditii de transfer al proprietatii.
- Preluarea serviciilor publice de catre Asociatie si predarea de la partenerii locali necesita o perioada de tranzitie care va fi convenita in consecinta si care trebuie sa respecte etapa de constructie si de punere in functiune a noilor facilitati centrale de management al deseurilor.
- Contractele propuse, structurile Asociatiei si cadrele de administrare vor fi discutate indeaproape cu autoritatile locale implicate din Asociatie si descrise in detaliu in Studiul de fezabilitate. Propunerile sunt adresate fiecărei unitati locale la nivel judetean si se bazeaza pe legislatia romana existenta.

Astfel, Asociatia va monitoriza reusita operatorilor in ceea ce priveste indeplinirea obligatiilor in conformitate cu fiecare contract de delegare de administrare.

Asociatia va exercita, pentru si in numele membrilor sai, drepturile si obligatiile pe care acestia le au ca autoritate delegata a administrarii serviciilor.

Programare

Dupa finalizarea si prezentarea planului de investitii pe termen lung, autoritatile locale vor initia negocieri pentru elaborarea principalelor decizii cu privire la structura de organizare asa cum este aceasta descrisa in optiunea noastra de mai sus.

Odata ce Studiul de fezabilitate va fi terminat, Asociatia va putea servi conform scopului pentru care a fost creata. Consiliul judetean, ca membru al ADI, va actiona direct in consiliu de administratie responsabil pentru implementarea noului proiect local de administrare a deseurilor la nivel judetean.

Concluzii privind dezvoltarea institutionala prezentata

- ❖ Proiectul nostru de implementare institutionala va include doua faze: cea de implementare si cea operationala;
- ❖ Consiliile locale din judet si Consiliul judetean vor definitiva procedurile de infiintare a Asociatiei de Dezvoltare Intercomunitara (A.D.I.S.), care are ca obiectiv efectuarea in comun de proiecte privind crearea unui sistem integrat de gestionare a deseurilor solide pentru populatia intregului judet si administrarea in comun a serviciilor de salubritate, de catre operatori privati;
- ❖ Consiliul judetean ca beneficiar al proiectului a va sprijini beneficiarul in implementarea si operarea investitiilor de proiect;
- ❖ ADI va avea dreptul, prin Statutul sau prin Actul constitutiv si i se vor delega sarcini din partea membrilor, de a exercita, in numele acestora, prerogativele, drepturile si obligatiile acestora privind serviciile de salubritate;
- ❖ Administrarea, operarea si intretinerea serviciilor si instalatiilor de salubritate vor fi

efectuate de catre operatori privati, in urma unei proceduri de ofertare organizata de Consiliul judetean ca membru al ADI care va semna contractele cu operatorii, in calitatea sa de beneficiar final al infrastructurii de deseuri.